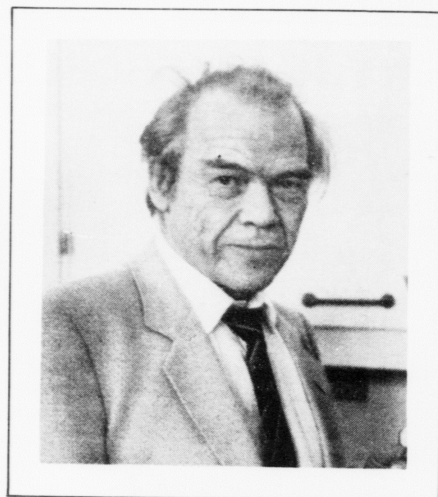

Et forsvar for det færøske folk

Overalt har "To-kultursystemet" slået fejl. Det oplever vi i dag ikke minst i østbloklændene og Afrika.

Vort "Mini-Moskva", København, har unægteligt fortonet sig uendelig mere behageligt end Kreml vis á vis de øvrige øst-stater, og en Moskva-jernhånd har vi ikke mærket, tværtimod er vi - i alt fald de sidste 20 år - blevet strøget meget pænt med hårene, men altså på bekostning af vor "folkesjæl" skriver Tórmóður Dahl, verkfrøðingur í eini grein í danska blaðnum "Børsen Nyhedsmagasinet". Greinin er aftursvar til skrivning í blaðnum um Føroyar.

I 600 år ... eller for at være mere nøjagtig: 610 år — har de mennesker, som bor på verdens største ø, Grønland, og de, som bor på en af verdens mindste øgrupper, Færøerne, været styret/regeret fra København.

Resultatet af disse 600 års styre: Grønland er landet med verdens højeste selvmordstal (regnet pr. indbygger). Færøerne er »Europas mest forgældede nation« (citater fra Børsens Nyhedsmagasinet nr. 8, 4. maj 1990).

Konklusion: Uforsvarligt dårligt styret.

I 1906 kom den daværende kongsbond og rigsdagsmand Jóannes Patursson glædesstrålende hjem til Færøerne direkte fra Christiansborg og kunne fortælle sine landsmænd, at nu havde færingerne selv fået lov til at opkræve statsskatt, så de kunne opbygge infrastrukturen på øerne.

Men det blev desværre ikke til noget. »Amtsfolkene« — Sambandspartiet på Færøerne — ønskede, at opbygningen af landets infrastruktur skulle ske for danske skatteyderes penge, og de vandt — selvfølgelig.

Og så begyndte snebalden at rulle. Magtens sødme er åbenbart en salighedsrus, som den, der først har prøvet den, ikke frivilligt giver slip på igen. Og sådan fik Færøerne en skare magtnarkomaner — politiske gengangere — som for at generobre den magtposition, de var blevet mere og mere »afhængige af«, blot behøvede at love vælgerne en ny vej, et kajanlæg, en ny skole — alt mere eller mindre betalt af danske skatteydere.

Rundhåndet delte den danske regering ud af

danske skatteborgeres penge til sine politiske medspillere på Færøerne, og som tiden gik, blev de snart »medspillere« i alle partier, inklusiv det radikale republikanske parti. Og portionerne voksede i takt med nye krav om endnu bredere veje, endnu større kajanlæg, nye tunneler, endnu finere skoler, børnehaver, sygehuse, nye fiskeskibe, filetfabrikker osv. — således at Færøerne i dag formodentlig topper verdensstatistikken regnet pr. indbygger, hvad angår antallet af læger, lærere, sygehussenge, plejehjemssenge, syntetiske fodboldbaner, tunnelkilometer osv. osv. — og dette

er ikke engang lyv!

Som politikere, så folket, og prisen for stemmerne steg fra asfalt og beton til de fineste prestigestillinger i offentlige og halv-offentlige institutioner. Nyuddklækkede halv-akademikere og samlebåndssingeniører blev ansat i lederstillinger langt over deres kompetence-niveau med ansvar for ti, ja 100-tals mio. kr., samtidig med at »Parkinsons lov«, »Peters principper« og andre svulmelove fik en formidabel ophlostring. Og således fortsatte spiralen sin runddans med accelerende fart frem til 1990, hvor ballonen sprang!

Her er jeg, i anstændig-

hedens navn, forpligtet til at tilføje, at der såvel blandt vore politikere som i den offentlige administration selvfølgelig findes både dygtige og redelige mennesker, men at situationen generelt er som beskrevet turde være hævet over enhver tvivl.

Resten af historien kan man delvis læse i Børsens Nyhedsmagasinet nr. 8. Men jeg er, som man vil forstå, ikke helt enig i bladets måde at udpege synderbøger på. Jeg vil vove at påstå, at bladet ikke stikker spiddet i ondets ophav. Nemlig milliarderne fra de danske skatteborgeres, sm danske politikere gavmildt støtt-

ede først og fremmest »samhørighedspartierne« på Færøerne med.

I stedet lægges løkken om halsen på »distributionsleddet« — dvs. dem som modtog milliarderne for at sælge videre til lokalbefolkningen — mod at blive genvælt i verdens ældste ting: Færøernes lagting.

Jeg begyndte dette indlæg med at nævne, at Færøerne havde været styret fra København i 610 år, og henviste til Børsens Nyhedsmagasins sammenfatning af lad os kalde det: det hidtil opnåede resultat af denne styring.

For at være helt nøjagtig, må vi imidlertid trække de fem krigsår 1940/45 fra, hvor folket på Færøerne var tvunget til at tage skeen i egen hånd.

Til trods for at krigen kostede Færøerne flere menneskeliv (regnet pr. indbygger) end noget andet land i den vestlige del af verden — de førende vestlige krigsmagter iberegnet — og til trods for at vi da også mistede en tredjedel af vor fiskeflåde, så kom vi ud af krigen med et stort overskud på vor handelsbalance.

Med genforeningen begyndte nedtællingen. Vi fik bl.a. nogle millioner Marshall-hjælp, som, kanaliseret gennem det danske firma Højgaard og Schultz, skulle benyttes til udbygningen af vandkraften på øerne. Dette resulterede i en »veigheds-kontrakt« med Højgaard og Schultz, som har sikret sig rettighederne til at udbygge al vandkraft på Færøerne — efter regning. Også her er der tale om milliardinvesteringer, som befolkningen nu slås med at betale tilbage i form af den vestlige verd-

ens højeste (?) elpriser (kr. 1,30 pr. kWh ekskl. moms).

Selvfulgelig er vi ikke skyldfri. Ethvert land får formodentlig den regering, det fortjener.

Subsidie-medicinen tid er forbi. Den færøske folkesjæl er rystet i sit inderste, og »abstinenserne« har skabt en næsten total handlingslammelse.

Naturligvis må vi snøre livremmen ind, men langt mere vigtigt er at få bugt med handlingslammelsen. Denne hænger imidlertid sammen med et forsøg på at være et »dobbeltkultur-menneske« — et forsøg på at være både dansker og færøing — samtidig. Dermed intet galt sagt om dansk kultur, men lige så lidt som en dansker kan opleve sig selv som halvt dansker og halvt tysker (selv om begge »halvdele« nu snart skal styres fra Bruxelles), lige så lidt er der »plads« inden i en færøing til at være både færøing og dansker.

Overalt har »to-kultursystemet« slået fejl. Det oplever vi i dag ikke mindst i østbloklændene og Afrika.

Vort »Mini-Moskva«, København, har unægteligt fortonet sig uendelig mere behageligt end Kreml vis á vis de øvrige øst-stater, og en Moskva-jernhånd har vi ikke mærket, tværtimod er vi — i alt fald de sidste 20 år — blevet strøget meget pænt med hårene, men altså på bekostning af vor »folkesjæl«.

Abstinenserne vil forhåbentlig gå over, men skal dette osamfund igen blomstre op, må vi træffe et definitivt valg: skal vi kvitte dobbeltnaturen og forblive færøinger, eller skal vi fornægte os »selv« og blive pæredanske?

